

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205140
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118205140.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. O. XXX/X, S., zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov, matka: Mgr. art. Mgr. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. O. XXX/X, S., zastúpená: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, otec J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ulica X.J. XXX/XX, S., zastúpený advokátom: JUDr. Miroslav Michalička, so sídlom Vajslova 11, Trnava, o návrhu matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska a určenie druhého mena maloletého dieťaťa za otca, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 17P/16/2018 - 69 zo dňa 7. novembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého syna na priezvisko Y. a návrh matky na udelenie súhlasu na určenie druhého mena X. pre maloletého syna zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 1 ods. 2, § 2, § 2a, § 2c, § 4 ods. 2, § 6 ods. 1, § 11 ods. 3 písm. a) zák. č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, § 28 ods. 2, § 35 Zákona o rodine (ďalej len ZoR). Vecne rozsudok odôvodnil tým, že z § 35 ZoR vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Výpočet uvedený v § 35 ZoR nie je taxatívny a teda posúdenie, či ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, závisí od úvahy súdu. Uvedený výpočet však aspoň sčasti objasňuje charakter podstatných vecí práve prostredníctvom uvedených príkladov. Zákonodarca sa pri ich zakotvení inšpiroval doterajšou súdnou praxou, ako aj právnou teóriou (napr. R 8/1971). Zákon teda rozlišuje medzi tzv. bežnými vecami súvisiacimi s výkonom rodičovských práv a povinností a nie bežnými, ktoré zákonodarca označil ako podstatné veci. Z § 35 zákona o rodine vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní sa dohodnúť. Dohoda by sa v normálne fungujúcom vzťahu medzi rodičmi mala dosiahnuť vo všetkých veciach, nielen v tých, ktoré majú charakter podstatných vecí, avšak pri bežných, každodenných veciach dohodu rodičov zákon nevyžaduje a každý z rodičov, bez ohľadu na existenciu či neexistenciu dohody s druhým rodičom, môže vykonávať v bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám. Dohoda rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv

a povinností, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, však v zmysle tohto ustanovenia môže byť nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu. Maloleté dieťa, ktoré je vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté (napr. veci týkajúce sa prípravy na budúce povolanie a pod.). Názoru maloletého dieťaťa sa musí venovať náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Súd dá v zmysle citovaného § 35 ZoR súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa a súhlas k určeniu druhého mena dieťaťa, ak sú pre to závažné dôvody. Tieto závažné dôvody sú dané vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska a určením druhého mena nesúhlasí, si neplní svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, neprejavuje o dieťa záujem, stratil k nemu zrejme citový vzťah, takže nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby pocit spolupatričnosti s ním bol u dieťaťa udržiavaný a prehľbovaný.

3. Súd je toho právneho názoru, že zmena priezviska dieťaťa a určenie druhého mena dieťaťa je podstatnou vecou, na ktorú je potrebný konsenzus oboch rodičov obdobne ako pri určení mena a určení priezviska maloletého dieťaťa. Preto podaný návrh matky, ktorým sa dovoľáva nahradenia súhlasu otca dieťaťa rozhodnutím súdu, považuje súd za vážny zásah do rodičovských práv, ktorý ani v prípade určenia druhého mena dieťaťa nemožno považovať za len formálne konanie, z ktorého by nevplývali dôsledky pre otca či maloleté dieťa aj s poukazom na zákonom anticipovanú možnosť v § 2c zákona o mene a priezvisku k neskoršej zmene poradia viacerých mien dieťaťa. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otec si plní voči maloletému svoje rodičovské povinnosti, má k nemu vytvorený hlboký citový vzťah, a je to jeho jediné dieťa; rovnako ako u matky.

4. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/67/2018 - 561 zo dňa 10.09.2018 odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. 40P/20/2018 - 426 zo dňa 20.08.2018 tak, že maloletého P. zveril dočasne do osobnej starostlivosti matky s tým, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne, vždy vopred, k rukám matky a upravil styk otca s maloletým dieťaťom v rozsahu troch dní v každom týždni s preberaním maloletého v priestoroch detských jasí alebo cez víkend v mieste bydliska matky. Súd nerozhodol o tom, kto je oprávnený zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Je nepochybné, že pri podstatných veciach sa bude aj v prípade právoplatného rozhodnutia vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu očakávať dohoda rodičov. Z vykonaného dokazovania mal súd zo zhodných tvrdení oboch rodičov preukázané, že rozhodnutie odvolacieho súdu obaja rodičia dodržiavajú, rešpektujú ho, aj keď otec opakovane vyjadril záujem tráviť čas so synom aj v čase, kedy má byť maloletý v detských jasliach; s čím matka nesúhlasila. Z uvedeného je zrejmé, že otec prejavuje záujem o maloleté dieťa, prejavuje ochotu a túto aj naplňa, podieľať sa na výchove svojho syna výkonom sústavnej a dôslednej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Otec si od doručenia vykonateľného rozhodnutia Krajského súdu v Trnave plní povinnosť podieľať sa výžive maloletého dieťaťa sumou 100 eur mesačne k rukám matky. Do rozhodnutia odvolacieho súdu nebola žiadnym správny ani súdny orgánom Slovenskej republiky ani Švajčiarskej konfederácie určená výška vyživovacej povinnosti otca a preto otec nemal ku dňu rozhodovania tunajšieho súdu nedoplatky na výživnom. Je tiež nepochybné, že otec čas určený na styk s maloletým využíva, stretáva sa s ním, venuje sa mu a snaží sa, aby bol ako otec súčasťou života maloletého dieťaťa. Z pripojeného spisu sp. zn. 40P/20/2018 vyplýva, že k nútenej spolupráci oboch rodičov v rešpektovaní práva dieťaťa na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi došlo (po niekoľkomesačnom faktickom narušení v dôsledku opakovaných rozhodnutí matky) v zastabilizovanej súdnej úprave až v mesiaci september 2018. Skutočnosť, že maloleté dieťa bolo na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverené do osobnej starostlivosti matky neznamena, že by rodičovské práva otca k maloletému zanikli alebo boli obmedzené; práve naopak, je v záujme maloletého, aby bol jeho vzťah s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, maximálne posilnený.

5. Súd je toho názoru, že v konaní bolo preukázané, že nie sú splnené žiadne zákonné podmienky na zmenu priezviska maloletého dieťaťa a určenie druhého mena dieťaťa proti vôli otca. Ak aj v čase pred narodením dieťaťa bola matka stotožnená s menom X. pre dieťa, avšak od tohto nepreukázaného úmyslu ustúpila, je nepochybné, že tak konala v záujme dosiahnutia dohody s otcom maloletého, ktorá je jedinou zákonnou možnosťou určenia mena dieťaťa, ak otec žije a je známy a len ak sa rodičia nedohodnú, určí meno dieťaťa na návrh jedného z rodičov súd. Keďže sa rodičia dohodli na mene dieťaťa, a otec v priebehu konania úmysel matky pred pôrodom určiť dieťaťu meno X. popieral s

tým, že meno P. navrhla matka ako jediné do úvahy prichádzajúce meno, súd návrh matky v časti určenia druhého mena dieťaťa zamietol, keď nezistil dôvod, pre ktorý by mal nahradiť prejav vôle otca svojím rozhodnutím. Samozrejme, to nebráni rodičom dohodnúť sa na určenie druhého mena maloletého P. do budúcnosti. Obdobne tak súd nezistil dôvod na nahradenie súhlasu otca k zmene priezviska maloletého. Priezvisko maloletého bolo určené dohodou rodičov, keď otec súhlasne uznal otcovstvo k ešte nenarodenému dieťaťu pred matričným úradom v Leopoldove. Keďže otec si riadne plní povinnosti k maloletému dieťaťu, súd návrh matky na udelenie súhlasu za otca na zmenu priezviska zamietol. Skutočnosť, že matka si zmenila svoje priezvisko, ktorú zmenu súdu nevysvetlila, nepovažoval súd za dôvod pre vykonanie tak vážneho zásahu do práva otca a dieťaťa.

6. Ak by súd dal súhlas na zmenu priezviska a určenie druhého mena maloletého P., došlo by k závažnému a hlbokému zásahu nielen do rodičovského práva otca, ale tiež do práva maloletého dieťaťa. V konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je pre rozhodnutie súdu prvoradý záujem dieťaťa, ktorý stojí pred záujmami a túžbami jeho rodičov. V danej veci má súd za to, že maloletý sám seba oslovuje P., reaguje na rôzne formy oslovenia P., P., P., P., P., P.. Maloletý nie je oslovovaný menom X. Žiadnym z rodičov, žiadnym z jeho kamarátov v jasliach, ani učiteľkami. Maloletý je toho času plne stotožnený so svojím prvým menom, a do budúcnosti s poukazom na potrebu podporovania rozvoja vzťahu maloletého s nedomocilným rodičom, považuje súd za vhodné zachovanie priezviska maloletého dohodnutého rodičmi v čase jeho narodenia.

7. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, každý z účastníkov si trovy konania znáša sám.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka prostredníctvom právneho zástupcu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Odvolanie odôvodnila tým, že súd v rozsudku uvádza, že určenie druhého mena dieťaťa predstavuje vážny zásah do rodičovských práv a povinností a do najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Pričom súd bližšie nešpecifikoval ani neuviedol v čom by tento vážny zásah do rodičovských práv a povinností otca alebo najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa mal spočívať, z akého dôvodu by sa jednalo o vážny zásah a akých konkrétnych rodičovských práv a povinností by sa tento zásah dotkol, resp. akého konkrétneho najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa by sa takýto zásah dotkol. Ďalej sa v rozsudku uvádza, že v konaní bolo preukázané, že nie sú splnené žiadne zákonné podmienky na určenie druhého mena maloletého dieťaťa proti vôli otca, pričom súd nešpecifikoval a neuviedol, aké všetky zákonné podmienky sú právnym poriadkom vyžadované pre určenie druhého mena maloletého dieťaťa. Pokiaľ súd konštatuje, že v konaní bolo preukázané, že nie sú splnené žiadne zákonné podmienky na určenie druhého mena maloletého dieťaťa, mal by uviesť, aké sú konkrétne zákonné podmienky pre určenie druhého mena maloletého dieťaťa a akými dôkazmi, resp. tvrdeniami bolo v konaní preukázané, že tieto zákonné podmienky nie sú splnené. Bez toho, aby súd špecifikoval vo svojom rozhodnutí, v čom by mal spočívať vážny zásah do rodičovských práv a povinností otca a zásah do najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa vyhovením návrhu matky, aké sú zákonné podmienky pre určenie druhého mena pre maloleté dieťa a z akého dôvodu súd I. inštancie nemal tieto zákonné podmienky preukázané, matka považuje rozsudok súdu I. inštancie za nedostatočným spôsobom odôvodnený. Objektívne pre účastníkov konania je takéto rozhodnutie nedostatočné, nie je im zrejmé, aké sú zákonné podmienky pre určenie druhého mena maloletého dieťaťa a z akých dôvodov tieto zákonné podmienky splnené neboli (z nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 107/07 vyplýva záver, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil a dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia).

9. Podmienky pre určenie mena stanovuje § 2 ods. 1 a 2 zákona o mene a priezvisku. Žiadne iné podmienky pre určenie mena, resp. druhého mena maloletého dieťaťa zákon o rodine a ani zákon o mene a priezvisku nestanovuje. Základnou podmienkou z zmyslu zákona o rodine je, že takéto rozhodnutie nemôže byť na ujmu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Súd vo svojom rozhodnutí a jeho odôvodnení tieto podmienky neuvádza, nevysporiadal sa s ich naplnením, resp. nenaplnením a vo vzťahu k nenaplneniu týchto podmienok neuviedol, z akého dôvodu nie sú naplnené, preto je uvedené právne posúdenie za nesprávne. Podmienka v zmysle § 35 ZoR splnená bola. Medzi účastníkmi konania

nedošlo k dohode o určení druhého mena maloletého dieťaťa, čo bolo zrejmé aj z vyjadrení otca a matky priamo na pojednávaní vo veci samej. Vo vzťahu k podmienkam zákona o mene a priezvisku boli podmienky v plnom rozsahu splnené, nakoľko druhé meno, doplnenia ktorého sa matka maloletého domáhala nie je hanlivé, nie je totožné s iným prvým menom žijúceho súrodenca zapísaného v matrike a ani sa nejedná o meno ženské. Vo vzťahu k najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa je potrebné dodať, že určením druhého mena maloletého dieťaťa nedôjde ani teraz a ani v budúcnosti k ohrozeniu alebo poškodeniu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa je aktuálne vo veku, v ktorom si vytvára vzťah k sebe samému a k svojmu okoliu, pričom tento vek je ideálny pre určenie druhého mena maloletého dieťaťa, ktoré je stále po vývinovej stránke sa s týmto menom stotožniť. Týmto nedôjde k zmene prvého mena maloletého dieťaťa, s ktorým sa už začalo stotožňovať. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa uvádzal, že maloleté dieťa bude mať z tohto dôvodu problém v budúcnosti vypísať úradné tlačivá, s týmto vyjadrením sa matka nestotožňuje, nakoľko zákon o mene a priezvisku umožňuje určenie druhého mena a dokonca aj tretieho mena, a to s účinnosťou od 01.01.1994 a takéto určenie je zo strany právneho poriadku Slovenskej republiky aprobované a v budúcnosti maloletému dieťaťu nebude spôsobovať administratívne problémy. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa vo svojich písomných a ústnych vyjadreniach poukazoval na tú skutočnosť, že vyhovie návrhu matky na určenie druhého mena maloletému dieťaťu bude v rozpore s jeho najlepším záujmom, toto svoje tvrdenie nepreukázal ani bližšie relevantne nešpecifikoval. Rovnako súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, z akého dôvodu by určenie druhého mena pre maloleté dieťa bolo v rozpore s jeho najlepším záujmom.

10. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní vo veci samej konštantne tvrdila, že ak sú splnené podmienky pre určenie druhého mena maloletého dieťaťa jediným dôvodom pre určenie mena, druhého mena alebo tretieho mena maloletého dieťaťa je vnútorná túžba rodičov maloleté dieťa pomenovať. Pri rozhodovaní o druhom mene alebo aj prvom mene maloletého dieťaťa je podstatná túžba rodičov a ich vnútorné presvedčenie o tom, ako by chceli, aby sa maloleté dieťa volalo. S týmto argumentom matky sa súd I. inštancie vôbec nezaoberal a v rozsudku ho opomenul uviesť a vysporiadať sa s ním. V prípade, ak sa rodičia nevedia dohodnúť na druhom mene maloletého dieťaťa, tzn. ich vnútorné túžby ohľadom určenia druhého mena sa rozchádzajú, zákon o rodine predpokladá v takejto veci rozhodnutie súdu. Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek nesúhlasu jedného z rodičov môže súd za splnenia zákonných podmienok určiť maloletému dieťaťu aj druhé meno. Pokiaľ by tomu tak nebolo, stal by sa inštitút § 35 ZoR v spojení s § 2a in fine zákona o mene a priezvisku obsolentným ustanovením. Súd I. inštancie v rozsudku uvádza, že súd nezistil dôvod pre určenie druhého mena maloletému dieťaťu. Tento záver súd však nie je dostatočným spôsobom odôvodnený, resp. súd ani neuviedol, aké dôvody by súd považoval za dostatočné. Z tohto titulu nie je z odôvodnenia rozsudku zrejmé, aké dôvody súd považuje pre rozhodnutie o návrhu matky na určenie druhého mena za dostatočné, nad rámec zákonných ustanovení a následne nie je zrejmé, prečo tieto dôvody, ktoré súd neuviedol, neboli zistené, resp. naplnené.

11. Matka na pojednávaní vo veci samej uviedla, že meno X. plánovala dať maloletému dieťaťu už počas tehotenstva a bolo to meno z užšieho výberu. Dokonca bolo toto meno nastavené aj v aplikácii na sledovanie správania maloletého dieťaťa, ktoré malo byť umiestnené v jeho detskej izbe. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní vo veci samej uviedol, že meno P. si vybrala matka ako jediné do úvahy prichádzajúce meno pre maloleté dieťaťa. Obe vyššie uvedené tvrdenia sú vo vzájomnom rozpore a neexistujú dôkazy na ich potvrdenie alebo vyvrátenie. Napriek tejto skutočnosti, súd I. inštancie považoval tvrdenie matky a jej úmysel pomenovať maloleté dieťa X. za nepreukázané a na druhej strane tvrdenie otca, ktorý uvedené popieral vlastným tvrdením, súd považoval za preukázané a schopné vyvrátiť tvrdenie matky. Obe tieto skutkové tvrdenia tejto povahy sú v zásade tvrdeniami protichodnými a nemožno hovoriť o tom, že tvrdením otca došlo k popretiu tvrdenia matky a k jeho vyvráteniu. Z tejto logiky vychádzajúc, by matka mohla naopak tvrdiť, že tvrdením matky došlo k vyvráteniu tvrdenia otca. Matka je toho právneho názoru, že tento právny záver súdu I. inštancie nie je správny a logický. Jedná sa o rozporné tvrdenia, ktoré sa len veľmi ťažko dokazujú, pričom nemožno podľa matky vychádzať z premisy, že vyjadrením otca došlo k spochybneniu tvrdení matky a tvrdenie otca bude považované za nesporné. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a ich právne posúdenie matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že z podaného návrhu ako aj z odôvodnenia odvolania vyplýva snaha matky z vlastnej túžby a iniciatívy zmeniť meno maloletého syna a matka je presvedčená, že týmto konaním nezasiahne do práv a záujmov otca a koná predovšetkým v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pričom sa domnieva, že je veľký predpoklad, že

si dieťa zvykne na druhé meno a v budúcnosti si ho osvojí. Súd I. inštancie v konaní nebol stotožnený s názorom navrhovateľky a jedným z argumentov bola pre súd skutočnosť, že maloletý sám seba oslovuje P., v prostredí jasličiek je zvyknutý na oslovenie P., P., P. a pod., je stotožnený s menom P., ktoré bolo spoločne vybrane matkou a otcom v čase ich spolužitia. Matka ako navrhovateľka je v konaní povinná preukázať prečo zmena priezviska a udelenie druhého mena maloletému je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Preto nie je dôvod, aby otec v tomto konaní preukazoval, prečo takáto zmena nie je v najlepšom záujme ich maloletého syna. Vzhľadom k vyššie uvedenému sa otec prikláňa k názoru súdu, ktorý považoval za preukázané, že ak by súd udelil súhlas na zmenu priezviska a určenie druhého mena X. došlo by k závažnému a hlbokému zásahu do rodičovského práva otca maloletého. Súdom bolo preukázané, že otec javí záujem o maloletého a riadne si plní svoje rodičovské práva a povinnosti, súdu nie je známy dôvod prečo by mal súd nahradiť prejav vôle otca svojim rozhodnutím. S názorom prvostupňového súdu sa otec plne stotožňuje a navrhuje rozsudok potvrdiť.

13. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že argument súdu a otca by obstál v prípade, ak by sa jednalo o zmenu mena maloletého dieťaťa z mena P. na meno X.. V tomto prípade je predmetom konanie doplnenie druhého mena maloletého dieťaťa a nie zmena jeho mena. Otec a rovnako aj súd I. inštancie konštatovali, že navrhovateľka nepreukázala prečo bude určenie druhého mena maloletému dieťaťu v jeho najlepšom záujme. S takýmto výkladom sa matka nestotožňuje. Zákon o rodine vyžaduje v čl. 5 svojich základných zásad, aby bol záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, pričom pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa sa posudzujú a zohľadňujú stanovené kritériá. Zákon o rodine ukladá povinnosť všetkým zúčastneným subjektom pri rozhodovaní dbať v prvom rade na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Po posúdení dopadu určenia druhého mena maloletého dieťaťa možno dospieť k záveru, že určenie druhého mena, ktoré rešpektuje zákon o mene a priezvisku nebude mať vplyv na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Matka ďalej argumentovala spôsobom uvádzaným v odvolaní.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky dieťaťa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

15. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na zmenu priezviska a na udelenie súhlasu matke s podaním žiadosti o určenie druhého mena maloletého dieťaťa a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto vyhovieť požiadavke odvolateľky.

16. Predmetom odvolacieho prieskumu je s prihliadnutím k odvolacím argumentom posúdenie spornej otázky, či existujú dôvody pre (ne)vyhovenie návrhu matky na zmenu priezviska maloletého syna a na (ne)udelenie súhlasu matke s podaním žiadosti o určenie druhého mena maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, meno dieťaťa sa určuje dohodou rodičov; ak k takejto dohode nedošlo, meno sa určuje rozhodnutím súdu.

19. Podľa § 2 zákona o mene a priezvisku, každému sa môže spôsobom a za podmienok ustanovených v § 1 určiť viac mien, a to aj cudzojazyčných, najviac však tri mená. Pri zápise mena alebo mien (ďalej len meno) do matriky sú rodičia povinní poskytnúť matričnému úradu súčinnosť. Nemožno určiť meno hanlivé, neosobné alebo domácku podobu mena, alebo prvé meno totožné s menom žijúceho súrodenca uvedeným v matrike na prvom mieste, alebo osobe mužského pohlavia určiť ženské meno a naopak. Tieto obmedzenia sa nevzťahujú na cudzojazyčné meno, ak je všeobecne známe, že takéto použitie mena je v súlade s tradíciou štátu, kde je takéto meno obvyklé. Na požiadanie matričného úradu tieto skutočnosti preukazuje rodič dieťaťa potvrdením zastupiteľského úradu cudzieho štátu.

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku správne konštatoval, že zmena priezviska a určenie druhého mena dieťaťa je podstatnou vecou v zmysle § 35 ZoR a v prípade, ak sa na zmene zapísaných údajov v matrike rodičia nedohodnú, môže na návrh rodiča rozhodnúť súd. Súd prvej inštancie tiež v odôvodnení správne konštatoval, že súd návrhu rodiča vyhovie, ak má rodič na zmenu zapísaných údajov závažné dôvody. Matka či už v návrhu, alebo aj v odvolaní poukazuje len na to, že ide o jej túžbu. Túžba jedného z rodičov však nie je žiadnym závažným dôvodom na to, aby sa či už v zapísanom mene alebo priezvisku dieťa na matrike čokoľvek menilo, ak s tým druhý rodič nesúhlasí. Je potrebné prihliadnuť na fakt uvedený v návrhu matky, že rodičia sa pri narodení syna dohodli na mene a priezvisku dieťaťa a toto meno a priezvisko bolo zapísané do matriky. Matka ako navrhovateľka nepreukázala žiaden relevantný dôvod, aby sa táto dohoda menila. Závažné dôvody pre zmenu priezviska a určenie ďalšieho mena sú postupne dopĺňané súdnymi rozhodnutiami a dôvody pre zmenu priezviska, resp. doplnenie mena sú akceptované súdmi nižších stupňov na základe rozhodnutí vyšších súdnych autorít. Ako uviedol súd prvej inštancie, jedným z dôvodov, kedy obvykle prichádza do úvahy rozhodnutie o zmene priezviska je absolútny nezáujem jedného z rodičov o dieťa. V takýchto prípadoch nie je dôvod nevyhovieť návrhu a dať súhlas k zmene priezviska dieťaťa, pretože rodič, ktorý sa o dieťa stará má právo, aby maloleté dieťaťa nieslo priezvisko po zodpovednom rodičovi a napokon je aj v záujme maloletého dieťaťa, aby sa volalo rovnako, ako rodič, ktorý sa o neho stará. O takýto prípad nejde, pretože otec o dieťa prejavuje záujem a plní si svoje rodičovské povinnosti.

21. Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že v každom konaní týkajúcom sa maloletého dieťaťa musí rozhodnutie zohľadňovať najlepší záujem dieťaťa. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na zistení, že dieťa je na súčasné meno P. a jeho rôzne modifikácie zvyknuté a reaguje na neho aj v jasliach. Matka v návrhu a ani na pojednávaní netvrdila, že by maloletého syna aj v skutočnosti chcela oslovovať druhým menom. Ak ide matke len o to, aby druhé meno dieťaťa X. bolo zapísané v matrike, nebolo možné jej návrhu vyhovieť, pretože pre takéto doplnenie neuviedla žiaden závažný dôvod. Nie je povinnosťou súdu hypoteticky uvádzať, čo by za závažný dôvod považoval, pretože by záležalo od individuálnych okolností každého prípadu a vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti by ten istý dôvod v jednom prípade nemusel byť závažný, ale v inom by mohol byť. Povinnosťou súdu je dôvody, ktoré rodič uvádza, posúdiť. Túžba rodiča nie je závažným dôvodom meniť doterajšie dohody rodičov. Ak chce matka doplnením mena X. dosiahnuť aj to, že ho takto bude oslovovať, takéto rozhodnutie by v žiadnom prípade nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi rodičmi je vedených viacero súdnych konaní, pretože rodičia sa nevedia dohodnúť na výkone žiadnych rodičovských práv a povinností. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby sa rodičia nesprávali korektne len k nemu, ale aj k sebe navzájom, aby sa vedeli dohodnúť, nehádali sa, neosočovali, aby medzi nimi nevznikli konfliktné situácie, pretože je všeobecne známe, že dieťa má rado oboch rodičov rovnako a v prípade, ak si rodičia navzájom ubližujú, zraňujú tým aj svoje dieťa. Skutočnosť, že by každý z rodičov maloleté dieťa oslovoval inak, by bolo vo vzťahu k dieťaťu prejavom rozporu, nezhody, neskôr možných posmeškov ostatných detí v kolektíve, čo samozrejme nie je v záujme maloletého dieťaťa.

22. Ak súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že nie sú splnené zákonné podmienky na určenie druhého mena maloletého dieťaťa (a na zmenu priezviska) proti vôli otca, jeho konštatovanie je správne, pričom za zákonnú podmienku je potrebné považovať závažný dôvod toho rodiča, ktorý zmenu navrhuje.

23. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, pretože nezistil, že by bol naplnený akýkoľvek z odvolacích dôvodov.

24. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

25. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).